

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل
بیمارستان امام خمینی (ره) پارس آباد

ایکتر یا

زردی نوزادان

تهیه کنندگان: کارشناسان پرستاری (حمیرا ساده دل- ژیلای فرخ-)

سحر قلی زاده)

بازبینی: دی ماه ۱۴۰۰/ واحد آموزش سلامت

تایید کننده: دکتر صادق جعفرپور: متخصص طب اورژانس

منبع: پرستاری کودکان دکتر میترا ذوالفقاری و دکتر احمد علی اسدی

* راهنمایی بالینی پرستاری کودکان زیر نظر وزارت بهداشت

در زمان استفاده از دستگاه فتوتراپی به

موارد زیر توجه داشته باشید :

- طی درمان، نوزاد را به خوبی تغذیه کنید ، نوزاد باید طوری تغذیه شود که حداقل دو ساعت زیر نور قرار گیرد. هر چه نوزاد بهتر تغذیه شود بیش تر از فتوتراپی بهره مند می شود. در صورت بیقراری و گریه تا حد امکان تحمل کنید . به این منظور می توانید زیر نور نوزاد را نوازش کنید.
- پس از لخت کردن کامل نوزاد چشم ها و دستگاه تناسلی را کاملا بپوشانید و نوزاد را به پهلو بخوابانید و سپس چراغ دستگاه را روشن نمایید.
- پس از بیدار شدن نوزاد چراغ دستگاه را خاموش کنید . چشم های نوزاد را باز کنید و تغذیه مجدد را انجام داده و دوباره او را در دستگاه قرار دهید.
- ممکن است نوزاد در هنگام استفاده از دستگاه دچار علائم بیحالی ، کم آب شدن پوست ، شل شدن مدفوع ، کاهش دمای بدن و ایجاد لکه های قرمز در بدن شود که جای نگرانی وجود ندارد ولی در صورت تشدید علائم به پزشک مراجعه کنید.
- دمای اتاق نوزاد باید ۲۷ - ۲۴ درجه سانتیگراد باشد ، همچنین دمای بدن نوزاد در $37/2 - 36/3$ درجه سانتیگراد زیر بغل حفظ شود.

عوارض زردی نوزاد :

در صورت عدم درمان، بسیاری از نوزادانی که زردی شدید را تجربه کرده اند دچار عوارض مغزی می شوند. نوزادانی که دچار زردی شدید شده اند، پس از درمان نیاز به پیگیری از نظر شنوایی و سایر عوارض احتمالی دارد.

از انجام کارهای خودسرانه و باور های غلط در رابطه با زردی خودداری کنید. از جمله :

- گذاشتن نوزاد در آفتاب یا زیر نور مهتابی
- شستن نوزاد در شیر ، عرق گیاهی و
- دادن رژیم غذایی خاص به مادر (خوردن غذاهای سرد و عدم مصرف غذاهای گرم) دادن پودر قند ، آب جوش ، آب لیمو ترش و به نوزاد
- قطع شیر مادر و دادن شیر خشک
- زردی نوزاد هیچ رابطه ای با تغذیه مادر ندارد و مادر شیرده نیاز به هیچ گونه رژیم غذایی ندارد مگر در موارد خاص با نظر پزشک

زردی نوزادی

زردی نوزادی از جمله مشکلات شایع دوره نوزادی می باشد که در روز های اول پس از تولد باید به دقت مورد بررسی قرار گیرد. اکثر نوزادان در روز های اول پس از تولد دچار زردی می شوند. شیوع زردی در نوزادانی که زودتر از موعد به دنیا آمده اند بیشتر است. اولین جایی که زردی در آن مشاهده می شود چشم نوزاد است و به تدریج سینه، شکم و پاهای نوزاد نیز ممکن است زرد شوند. از آنجایی که چشم افراد غیر متخصص به زردی نوزادان آشنا نیست، لازم است همه نوزادان در سه روزگی توسط پزشک اطفال از نظر زردی و سایر مشکلات احتمالی معاینه شوند. هر نوزاد که زرد می شود حتی اگر حال عمومی او خوب باشد بایست توسط پزشک اطفال ویزیت شود زیرا زردی ممکن است باعث عقب ماندگی ذهنی و حتی مرگ نوزاد شود.

علت زردی نوزادی :

زردی نوزاد زمانی اتفاق می افتد که سطح بیلی روبین بالا رود. بیلی روبین ماده شیمیایی است که از تخریب گلبولهای قرمز خون تولید می شود. در نوزادان سطح بیلی روبین بالاتر است، زیرا تعداد گلبول های قرمز بیشتری دارند و کبد نمی تواند این بیلی روبین اضافی را دفع کند. هر چه سطح بیلی روبین بالاتر برود زردی از سر به پایین به سمت گردن و سپس قفسه سینه پیش می رود تا اینکه در موارد شدید به اندام ها نیز می رسد.

زردی غیر طبیعی چیست ؟

این نوع زردی نادر و شدید است و معمولاً به دلیل بیماری کبدی یا ناسازگاری خونی با مادر و نقض آنزیمی و ... ایجاد می شود.

علائم هشدار دهنده برای زردی غیر طبیعی عبارتند از :

- ۱) زرد شدن نوزاد در روز اول پس از تولد
- ۲) گروه خونی مادر منفی و گروه خونی پدر مثبت باشد.
- ۳) قبلاً در خانواده نوزادی به علت زردی بستری شده و خونش عوض شده، عقب مانده و یا دچار معلولیت باشد.
- ۴) نوزاد همزمان با زردی دچار تب و بیحالی بوده و شیر نخورد.
- ۵) زردی نوزاد شدید باشد و دست و پای نوزاد نیز زرد باشد.
- ۶) نوزاد در هنگام تولد وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم داشته باشد.

درمان زردی :

اگر کودک شما زرد است ممکن است پزشک، جهت تشخیص و تعیین روش درمان سطح بیلی روبین خون را چک کند. زردی طبیعی اغلب به حدی نمی رسد که نیاز به درمان یا تعویض خون داشته باشد و در برخی موارد با توجه به سن، وزن نوزاد و میزان بیلی روبین خون، پزشک نوردرمانی را برای نوزاد توصیه می کند. در این موارد کودک به صورت برهنه و در حالی که چشمان و آلت تناسلی او با پوشش محافظت می شود زیر نور مخصوص قرار داده می شود. این نور باعث تخریب بیلی روبین اضافی خون می شود. اگر زردی کودک شدید باشد و بیلی روبین تا سطح خطرناک بالا رود ممکن است نیاز به تعویض خون باشد.

